

लहानपोस्ट

LAHANPOST DAILY

वर्ष : ०१ अंक : २१३ पृष्ठ : ४

२०७७ फाल्गुन २१ गते शुक्रबार (Friday 05 March 2021)

www.lahanpost.com मूल्य रु. ५।-

FOLLOW US

facebook: lahanpost

YouTube : lahanpost

twitter : lahanpost

instragram : lahanpost

मिर्चैयामा महिलालाई उद्यमशिलता तालिम

स्थानीय स्तरमै लघु उद्यमी सूजना हुने मेयर यादवको विश्वास

■ बिनय यादव

मिर्चैया । मिर्चैया नगरपालिकाको आयोजनामा लघु उद्यम विकास कार्यक्रम अन्तर्गतको उद्यमशिलता विकास तालिम सम्पन्न भएको छ ।

मिर्चैया नगरपालिका-२ स्थित मल्हनियाँ खोरीमा गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (मेडपा) अन्तर्गतको ८ दिने उद्यमशिलता विकास तालिम बिहीबार सम्पन्न भएको हो ।

फागुन १३ बाट सुरु भई २० गते सम्पन्न भएको ८ दिने कार्यक्रममा १३ देखि १५ गतेसम्म टोपे तालिम, १६ देखि

१९ गतेसम्म टोपे व्यवसाय सुरु तालिम र २० गते लैंगिक समानता सम्बन्ध सचेतना दिइएको छ । यस अवधि मा सहभागीहरूलाई लघु उद्यमी सिर्जना तथा

विकासका लागि कुन व्यवसाय कसरी सुरु गर्ने, सफल उद्यमी कसरी बन्ने तथा लैंगिक समानता सम्बन्ध तालिम दिइएको प्रशिक्षक सुमित्रा श्रेष्ठले

जानकारी दिइन् । तालिम समाप्त तालिम समाप्त तालिम गर्दै मिर्चैयाका नारप्रमुख श्रवण कुमार यादवले स्थानीय स्तरमै रोजगारी सिर्जना गर्ने प्रयास

स्वरूप यस्ता कार्यक्रम प्राथमिकता साथ सञ्चालन गरेको बताए । लघु, घरेलू तथा साना उद्यमी सूजनाका लागि

बाँकी ३ पेजमा

घर भाडामा चाहिएमा

लहान नगरको महेन्द्र राजमार्गको ३ नं रोडमा सोनालिका ट्र्याक्टरको १० वर्षसम्म शोरुम रहेको करिब तीन कट्टा कम्पाउण्ड बाल सहितको घर भाडाका लागि खाली छ । ट्र्याक्टर, कार-जिप, मोटरसाइकल शोरुम-वर्कशप, बैंक-बित्रीय संस्था, होटल, डिपार्टमेन्ट स्टोर आदिका लागि अत्यन्त उपयुक्त घर-कम्पाउण्ड आवश्यक पर्ने व्यक्ति, फर्म, वा संघ-संस्थाले सम्पर्क गर्नुहोला ।

सम्पर्क नं. २ ठेगाना

मो.नं. ५८१६७६८५५०, ५८४२८०५५०

कृशवाहा चौक, लहान-३ नं. रोड

सोनालिका ट्र्याक्टर रहेको घर

फ्रेंड्स मोडेल हस्पिटल, लहान-४

(शिव मन्दिरको उत्तरपट्टि रघुनाथपुर)

हालो सेवाहरू

NICU सहितको प्रसुति सेवा
२४ औं घण्टा इमरजेन्सी सेवा

डाक्टरहरू

बालरोग विशेषज्ञ	डा. वृजेन्द्र यादव
मधुमेह, प्रेसर	डा. ल्युस्युन यादव
प्रसुति रोग विशेषज्ञ	डा. विरेन्द्र यादव

मो. ५८०५८६९००६

जे.डी.

स्टेशनरी एंड स्पोर्ट्स सेन्टर

लहान-६

यहाँ पुस्तक, स्टेशनरी, स्पोर्ट्सका समानहरू अर्डर अबसार पाइन्छ ।

आयोजक टिम कुशहा रोयल ८४ रनले विजयी

■ रोहित कुमार मण्डल

सप्तरी । सप्तरीको सुरुङ्गा नगरपालिका-५ कुशहा रित रहेको खेल मैदानमा बिहिबार भएको पहिलो चरणको क्वाटर फाइनल खेलमा रोयल युवा क्रिकेट क्लब कुशहा ८४ रनले विजयी भएका छन् ।

निर्धारित १६ ओभरको खेलमा टस जितेर व्याटिङ् रोजेको रोयल युवा क्रिकेट क्लब कुशहाले १६ ओभर खेल्दै बलान बिहुल गाँउ पालिका-४ का बेल्ही सुपर क्रिकेट टिमका सामु १ सय ७४ रनको लक्ष्य प्रस्तुत गरेका थिए । प्रतिउत्तरमा १सय ७५ रनको लक्ष्य लिई मैदानमा गरेका छन् ।

सानिमा लाइफ इन्सोरेन्सद्वारा बिमा रकम हस्तान्तरण

■ सत्य नारायण चौधरी

लहान । सानिमा लाइफ इन्सोरेन्स कम्पनीले लहान नगरपालिका-१ का मृतक विमित संजय कुमार मलिककी पत्नी तेतरी देवी मलिकलाई बिमा रकम हस्तान्तरण गरेको छ ।

इन्सोरेन्सका चिफ म्यानेजर गुणराज श्रेष्ठ र लहान शाखाको म्यानेजर जितेन्द्र चौधरीद्वारा २ लाखको बिमा चेक प्रदान गरिएको हो ।

दम्पती बिमा अन्तर्गतको मृत्युदाबी २ लाखको चेक मृतक संजय कुमारका पत्नी तेतरीदेवी मलिकलाई प्रदान गरिएको हो ।

परिवारले ४ महिना अघि एक किस्ता वापत १४ हजार दुई सय २७ रुपैयाँ बराबरको एक किस्ताको रकम मात्र बुझाएर मृत्यु भएकोले विमित स्व. **बाँकी ३ पेजमा**

WorldLink

3C 25 Mbps Rs. 1,250 | 6C Rs. 2,700 per month

SPEED मा BOOST नगदमा घुट

Enjoy 100+ HD Channels & 150+ SD Channels FREE with WorldLink

Lahan office: 033-561429, 033-561430 | Mirchayia: 033550505, | Golbazar: 9801186055, | Kalyanpur: 031-540229

युवा सरोकार

कृषि व्यवसाय र तराई- मधेसको समृद्धि

नेपालको १७ प्रतिशत भू-भाग मे ची देखि महाकालीसम्म तराई-मधेसको उर्वर भूमि छ। सिंचाइ अभावले आज उर्वरभूमि बन्जर

चुडामणि चौधरी

हुँदै गएको छ। तराईलाई अन्न भण्डारको रूपमा लिइन्छ तर त्यही भूमि बन्जरमा परिणत भइरहेको छ, यसको मुख्य दोषी को त? यसको दोषी अरु कोही हैन। राज्य पक्ष नै हो। यसका साथै तराई-मधेसलाई समृद्ध बनाउने यहाँका राजनीतिक प्रतिनिधीहरू पनि हो भन्नै पर्छ।

मेरो विचारमा अब तराई-मधेसको उर्वर भूमिलाई व्यवसायिक रूपमा उपयोग गर्नु पर्छ र कृषिसँग जोडिएको उद्योग व्यवसायलाई जोडेर यहाँका युवाशक्तिलाई जोडन सकिए रोजगारीको अवसर प्राप्त भइ आर्थिक समृद्धि र कृषिमा निर्भरता हुनुका साथै समग्र मुलुकको आर्थिक समुन्नतिमा टेवा पुऱ्याउने छ। मैले दैनिक रूपमा १०-१५ जनाको हराहरामा काम दिएको छु उनीहरूलाई दैनिक खानामा दाल, भात, दुई वटा तरकारी अचारसहितको भोजनको व्यवस्था गरेको छु। यो निमुखा जनताहरू हाम्रै मधेसका दलितहरू हुन्। उनीहरू मध्ये धेरै जना सुकुम्बासीहरू छन्। आज मेरो एक जना व्यक्तिले १०० जनालाई रोजगारी दिने सोचमा छु। मेरो जनताहरू नै रोजगारीको सर्जना गर्न सकेमने के मधेस समृद्ध हुदैन र? कि राजनीति मात्रै एउटा विकल्प छन्? राजनीति एउटा गरिखाने भाडो मात्रै हुन्। हामी जस्तो करि युवा विदेशमा छन् त्यो रहरले हैन, बाध्यताले हो। हामी युवाहरू अब आ० नै माटोमा समृद्धिको फूल फूलाउनु लगि पर्नुपर्छ। तराईकै उर्वर भूमिमा सुन फलाउन जुट्नु पर्छ। कृषि

मैषः :- आज लाभ, हानी, आय, व्यय, सुख, दुख वरावरी मध्यम खालोको दिनेछ तर तुलो कारोबारमा लगानी नगर्दा वेश हुनेछ। प्रेममा बाधा पनि आउन सक्छ।

दृष्टि :- अरुलाई प्रभावित पारेर काम बन्नेछ। मनोरञ्जनमा सहभागी भइएला। परिवारिक सद्भाव बद्नेछ। लगानी र व्यवसायमा पर्याप्त लाभ मिल्नेछ।

मिथुनः :- आत्मविश्वास र पराक्रममा वृद्धि हुनेछ। अचल सम्पति हात पर्ने योगछ। शेर बजार, कलकारखाना र बन्द व्यापारमा फाइदा नै हुनेछ।

कर्णः :- आज बन्न लागेको काम विग्रनसक्छ। सामान हराउने वा चोरी हुने भयछ। दुष्ट व्यक्तिको संगतले आत्मघाती काम गर्न पुगिएला सबैत रहनुहोला।

ग्रामीण-शहरी अर्थतन्त्र विकासमा सहकारी संस्था : एक विश्लेषण

पृष्ठभूमी :

सहकारी नामैबाट स्पष्ट छ संगै मिलेर काम गर्ने एउटा साफा चौतारी हो, सहकारी। अर्थात संगै सबै मिलेर गरिने काम जस्ते आफना साफा आवश्यकता पूरा गर्न वा साफा उद्देश्य प्राप्त गर्न व्यक्तिहरूको समूह मिलेर गरिने कार्यलाई नै सहकारी भनिन्छ।^१

साफा उद्देश्य भएका व्यक्तिहरूले सामूहिक प्रयत्न र सहभागिताबाट आफना आवश्यकताको परिपूर्ति गर्न बनाइएको संगठन सहकारी संस्था हो। यस्ता संगठनहरू आत्मनिर्भर, स्वायत्त र सहभागिहरूको साफा स्वामित्व रहेको साथै सहभागिहरूबाट प्रजातान्त्रिक प्रतिक्रियाद्वारा नियन्त्रित भएर चल्दछन्। सहकारी संस्थाहरू व्यवसायिक संगठन द्वन्, यस्ता संस्थाहरू सदस्य र समुदायका आवश्यकताका वस्तु तथा सेवाहरूको व्यापार गर्दछन्। अनि आर्जन भएका मुनाफा सामूहिक र्खामित्वमा रहने स्थायी कोष बनाउन, शेरको मुनाफा, संस्थागत विकास, तालिम, सामुदायिक विकास, कर्मचारी पारिश्रमिक आदी कार्यमा प्रयोग गर्दछन्। सहकारीता मानव विकासक्रमको लामो समयमा आर्जन गरेको अनुभवको एउटा आर्थिक प्रावधान सहितको सामाजिक प्रतिक्रिया हो।

विश्वभरको सहकारी आन्दोलनलाई एउटै रूपमा पूँजी भएका एकम पिछ्डीएका वर्गको आर्थिक क्रियाकलापलाई समेट्न तथा प्रोत्साहन गर्न नसक्नु,

◆ सहकारी आन्दोलनको विश्वव्यापी उर्लदो भेलबाट कुनैपनि अर्थतन्त्र अलग हुन नसक्नु,

◆ विश्व परिवेशमा पछिल्लो समय व्यपकता बन्दै आएको समता, समावै शीता, सहभागिता तथा प्रजातान्त्रिकीकरणको लहर, आधुनिक अर्थ व्यवस्थाका

यी तीन दृष्टान्तका कारण सहकारी आन्दोलनले व्यापकता पाउँदै गएको छ। यसै सन्दर्भमा नेपालमा पनि संख्यात्मक रूपमा सहकारीले व्यापकता पाउँदै गएको छ। तर, नेपालमा सहकारी अभियानले अन्य देशमा जस्तो सहकारी क्षेत्रले उपलब्धि प्राप्त गर्न सक्यो त? प्रश्न गम्भीर छ। हुन त विश्व परिदृश्यमा ११० वर्ष पार गरेको सहकारी आन्दोलनले नेपालमा भने आधुनिक सहकारी आन्दोलनले ५ दशक मात्र पार गरेको छ।

त्यस पछि विश्वासन उदय र प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापना पश्चात सहकारी आन्दोलनले अलगौ इतिहास बनाउँदै अधि बढ्यो। जुन २०२४ सालमा कृषि विकास बैकमा परिणत भयो। २०४६ सालको पहिलो जनआन्दोलनको बलमा बुद्धिलीय शासन व्यवस्थाको उदय र प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापना पश्चात सहकारी आन्दोलनले अलगौ इतिहास बनाउँदै अधि बढ्यो। जुन २०४८ सालमा कृषि विकास बैकमा परिणत भयो। २०४८ सालमा सहभागिता, ४. स्वायत्तता र आत्मनिर्भरता, ५. सहकारी शिक्षा, तालिम र सूचना, ६. सहकारी संस्थाहरूबीच सहयोग, ७. समुदायप्रति चासो,

नेपालमा सहकारीताको विकासक्रम :

हिलेसम्मको तथ्यको आधारमा बाढीपिडेतहरूलाई सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले चितवन जिल्लाको खचानपुर गाउँमा विसं २०१३ साल चैत्र २० गते स्थापित "विश्व अर्थ सहकारी संस्था" लाई जनताको स्तरमा नेपालको आर्थिक सहभागिता, २. सदस्यहरूरा प्रजातान्त्रिक नियन्त्रण,

३. सदस्यहरूको आर्थिक सहभागिता, ४. स्वायत्तता र आत्मनिर्भरता, ५. सहकारी शिक्षा, तालिम र सूचना, ६. सहकारी संस्थाहरूबीच सहयोग, ७. समुदायप्रति चासो,

नेपालमा सहकारीताको विकासक्रम :

हिलेसम्मको तथ्यको आधारमा बाढीपिडेतहरूलाई सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले चितवन जिल्लाको खचानपुर गाउँमा विसं २०१३ साल चैत्र २० गते स्थापित "विश्व अर्थ सहकारी संस्था" लाई जनताको स्तरमा नेपालको पहिलो सहकारी आन्दोलनले अलगौ इतिहास बनाउँदै अधि बढ्यो। जुन २०४८ सालमा कृषि विकास बैकमा परिणत भयो। २०४८ सालमा सहभागिता, ४. स्वायत्तता र आत्मनिर्भरता, ५. सहकारी शिक्षा, तालिम र सूचना, ६. सहकारी संस्थाहरूबीच सहयोग, ७. समुदायप्रति चासो,

नेपालमा सहकारीताको विकासक्रम :

हिलेसम्मको तथ्यको आधारमा बाढीपिडेतहरूलाई सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले चितवन जिल्लाको खचानपुर गाउँमा विसं २०१३ साल चैत्र २० गते स्थापित "विश्व अर्थ सहकारी संस्था" लाई जनताको स्तरमा नेपालको आर्थिक सहभागिता, २. सदस्यहरूरा प्रजातान्त्रिक नियन्त्रण,

३. सदस्यहरूको आर्थिक सहभागिता, ४. स्वायत्तता र आत्मनिर्भरता, ५. सहकारी शिक्षा, तालिम र सूचना, ६. सहकारी संस्थाहरूबीच सहयोग, ७. समुदायप्रति चासो,

नेपालमा सहकारीताको विकासक्रम :

हिलेसम्मको तथ्यको आधारमा बाढीपिडेतहरूलाई सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले चितवन जिल्लाको खचानपुर गाउँमा विसं २०१३ साल चैत्र २० गते स्थापित "विश्व अर्थ सहकारी संस्था" लाई जनताको स्तरमा नेपालको आर्थिक सहभागिता, २. सदस्यहरूरा प्रजातान्त्रिक नियन्त्रण,

३. सदस्यहरूको आर्थिक सहभागिता, ४. स्वायत्तता र आत्मनिर्भरता, ५. सहकारी शिक्षा, तालिम र सूचना, ६. सहकारी संस्थाहरूबीच सहयोग, ७. समुदायप्रति चासो,

नेपालमा सहकारीताको विकासक्रम :

हिलेसम्मको तथ्यको आधारमा बाढीपिडेतहरूलाई सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले चितवन जिल्लाको खचानपुर गाउँमा विसं २०१३ साल चैत्र २० गते स्थापित "विश्व अर्थ सहकारी संस्था" लाई जनताको स्तरमा नेपालको आर्थिक सहभागिता, २. सदस्यहरूरा प्रजातान्त्रिक नियन्त्रण,

३. सदस्यहरूको आर्थिक सहभागिता, ४. स्वायत्तता र आत्मनिर्भरता, ५. सहकारी शिक्षा, तालिम र सूचना, ६. सहकारी संस्थाहरूबीच सहयोग, ७. समुदायप्रति चासो,

नेपालमा सहकारीताको विकासक्रम :

हिलेसम्मको तथ्यको आधारमा बाढीपिडेतहरूलाई सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले चितवन जिल्लाको खचानपुर गाउँमा विसं २०१३ साल चैत्र २० गते स्थापित "विश्व अर्थ सहकारी संस्था" लाई जनताको स्तरमा नेपालको आर्थिक सहभागिता, २. सदस्यहरूरा प्रजातान्त्रिक नियन्त्रण,

विकास भएर अगाडी बढ्ने अवस्था तर्फ लाने स्थितीमा रहेको थियो। तर विसं २०१८ सालमा तत्कालीन

पहिलो पटक २०७० चैत्र ११, १२ र १३ गते काठमाण्डौमा प्रथम सहक

स्थानीय ...

उद्यमशिलता विकास तालिम प्रभावकारी हुने उनको विश्वास छ। मेयर यादवले लघु उद्यमको विकास र विस्तार अहिलेको आवश्यकता रहेकाले सीप सिकेर व्यवसाय गरे दिगो आर्थिक विकास हुने धारणा व्यक्त गरे। 'हामीले रोजगारको खोजी गर्नुभन्दा पनि उद्यमी बनाउन पहल गरेका छौं' उनले भने, 'हामीले अब रोजगार खोज्ने नभई, रोजगारी दिने गरी उद्यमी नगरमा उत्पादन गर्न चाहेका हौं, उद्यमी बन्नुस, उत्पादन गरिएका सामाजी खपत गराउन नगर तयार छ।'

उद्योग संचालनका लागि ज्ञान नहुँदा बेरोजगारी बढिरहेको समयमा उद्यमशिलता विकास तालिमबाट सो कुराको अन्य हुने उनले विश्वास लिए। गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमबाट नगरपालिकामा नयाँ उद्यमी सृजना गर्न उद्यमशिलता विकास तालिम कार्यक्रम निकै प्रभावकारी हुने भन्दै उद्यमशिलता विकास तालिम लिए पश्चात आँ नो चाहना, क्षमता र बजारलाई ध्यानमा राखेर उद्यमी र स्वरोजगार बन्नका लागि उनले सबैलाई आग्रह गरे।

अहिले व्यवसाय सुरु गरे आगामी वर्ष एक वर्ष पुगिसकेपछि त्यस्ता उद्यमीलाई नगरपालिकाले ८० प्रतिशतसम्म आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउने योजना रहेको पनि उनले जनाए। हाल नगरपालिकाको १, २, ३ र ७ नम्बर वडामा सञ्चालन रहेको यो कार्यक्रम नगरभरी नै विस्तार गर्न योजना नगरपालिकाको छ।

सानिमा ...

मलिकको पत्नी तेतरी देवीलाई लहान शाखाले सिरहाको लहानको माडवारी सेवा सदनमा आयोजित अभिकर्ता पुर्नताजगी तालिम कार्यक्रममा दोसल्ला सहित सम्मान गरिए २ लाखको बिमा चेक बुफाएको हो। कार्यक्रममा विभिन्न मृतक संजयको बिमाको किस्ता रकम माफ हुनेछ भने दम्पती बिमा योजना भएकोले उनको पत्नी तेतरी देवीको बिमा सुचारू नै रहने लहान शाखाका म्यानेजर जितेन्द्र चौधरीले जानकारी दिए। पुर्नताजगी तालिममा बोल्दै थिफ म्यानेजर गुणराज

श्रेष्ठले आम्दानी हुने हरेक परिवारको सबै सदस्यको बिमा हुनु पर्छ र बिमाले मानिसको ज्यान त बचाउन सक्दैनन् तर त्यस परिवारमा आउने आर्थिक विचलन टार्न सकिने बताए।

आम्दानीको केही रकम बिमा कम्पनीमा लगानी गरे परिवारमा आर्थिक विपत्ती आउन दिवैनन् उनले भने, 'मानिसको मृत्यु असंभावी भएकोले को कति खेर मृत्युको मूखमा जानेछ थाहा हुन्। मानिसले आफूले आर्जन गरेको रकम बैंकमा राखियो भने मृत्यु हुँदा त्यसको व्याजसहित दिने हो तर बिमा छ भने बिमा कबूल गरेको रकम पाइने हो।' उनले विभिन्न स्व. संजय कुमार मलिकले २ लाखको बिमा गराएकोमो एक किस्ता बापत १४ हजार २२७ रुपैयाँ बुझाएपनि २ लाख रुपैयाँ पाएको भन्दै बिमा गर्दा के फाइदा हुन्छ र किन बिमा गराउनु जरूरी छ भन्ने बुझन जरूरी रहेको बताए। उनले अभिकर्ताहरूले सबै भन्दा पहिले बिमा मानिसले किन जरूरी छ त्यो राम्ररी जान्नु पर्छ अनि मात्र ग्राहकलाई बिमाका लागि प्रेरित गर्नुपर्ने र अभिकर्ताले आफूले बिमाको महत्व बुझेर विभिन्न रणनीति अपनाएर ग्राहकलाई बुझाउन सक्यो भने बिमा दिन मानिसहरू तयार हुने बताए।

यसैरगरी लहान शाखाले पटक पटक अभिकर्ता तालिम र अभिकर्ताहरू पुर्नताजगी तालिम तथा सम्मान कार्यक्रम गरिए आइरहेका छन्। सोही कार्यक्रममा केही राम्रा अभिकर्ता तथा एजेन्सी म्यानेजरहरूलाई भोला प्रदान गरिएको थियो भने अभिकर्ताहरूलाई प्रमाणपत्रसाथै दोसल्ला ओढाएर प्रमूख अतिथि तथा चिफ म्यानेजर गुणराज श्रोष्ठले सम्मान गरेका थिए।

ग्रामीण ...

सफलताका साथ सुमदायमा टिक्न नाफामूखि हुनै पर्दछ तर समुदायका केही सिमीत व्यक्ति मात्र हैनन् की सबै सदस्य समानुपातिक रुपमा त्यस मूनाफाको भागीदारी बन्न पाउनु पर्दछ। त्यस आर्थिक लम्बाट समग्र समुदायकै विकास भएको हुनु पर्दछ भन्ने सिद्धान्तलाई सहकारीकर्मीले मन्त्र बनाउन आजको आवश्यकता भएको छ। सबै सहकारीहरू अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी अनुरूप संचालन द्वारा वातावरणको सृजना हुनु पर्दछ।

हाल प्रवलनमा रहेका विभिन्न विषयगत सहकारीहरूको वर्गीकरण जरूरी छ। नापा प्रेरित सहकारी र सामाजिक उपयोगिताप्रेरित सहकारीको अवधारण अनुसार सहकारीको वर्गीकरण आवश्यक छ। विशेषतः कृषिकर्ममा आधारित र उत्पादनमूलक सहकारीहरू, लघु उद्यम सहकारी, ग्रामीण विद्युतीकरण सहकारी लगायत सामाजिक उपयोगितासँग सम्बन्धित सहकारीहरूको विकास र विस्तारमा राज्यले छुट्टै नीति तथा कार्यक्रम ल्याउन अत्यन्त जरूरी छ। शहरकेन्द्रीत बचत तथा ऋण सहकारी तथा लघुवित्तका क्षेत्रमा कर्तरत सहकारीको हकमा पनि छुट्टै ऐनको तर्जुमा गरी नीति बनाई तिनीहरूलाई आर्थिक पार्दीशिता र अनुशासन कायम गराउन वित्तिय संस्थाका रूपमा परिभाषित गरी व्यवस्थित गर्न समेत उतिकै जरूरी छ। यसले एकातिर सहकारी भित्र आर्थिक अनुशासन कायम हुन गर्दै समुदायको निष्पत्तिसमेत सुरक्षित हुने ग्यारणी हुन सक्दछ। प्रत्येक सहकारीले आफना सदस्यमा सहकारीको प्रकृति तथा सहकारी व्यवस्थापन सम्बन्धि आधारभूत अभिमूलिकरण तालीम वा शिक्षा अनिवार्य दिनुपर्ने व्यवस्था ऐनमा नै गर्नुपर्ने देखिन्छ। हुन त सहकारीको अन्तर्राष्ट्रिय सिद्धान्तमा यसको स्पष्ट व्यवस्था गरिएको छ। जून नेपाली सहकारी आन्दोलनको पनि अनिवार्य सर्त बन्न सक्नु पर्दछ।

नेपालको संविधान २०७२ सालमा जारी भए पश्चात धेरै नयाँ कानुन निर्माण र संशोधन, परिवर्तन भएका छन्। यहि क्रममा २०७४ कार्तिक १ गते प्रमाणिकरण भई सहकारी ऐन, २०७४ लागु भएको छ।

स्थानीय सरकारको क्षेत्राधिकार भित्र सहकारी :

नेपालको संविधानको अनुसुन्धान ले स्थानीय तहको अधिकारको सूची अन्तर्गत सहकारी संस्था दर्ता, क्षेत्र विस्तार तथा अनुगमनलाई स्थानीय सरकारको कार्यसेत्र भित्र समावेश गरेको छ। यसअधि डिपिजन सहकारी कार्यालयबाट दुने गरेको सम्पूर्ण कार्यहरू स्थानीय पालिकाहरूबाट हुने गरी उक्त कार्यालयलाई स्थानीय तहमै समायेजना गरिएको छ। र, स्थानीय तहहरूले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद-१५ विविध अन्तर्गत दफा १०२ को स्थानीय कानुन बनाउने अधिकार प्रयोग गर्दै सहकारी संस्था दर्ता

एन तथा कार्यविधी बनाई संस्था दर्ता देखि अनुगमनसम्पर्को काम हुँदै आएको छ।

सहकारी ऐन, २०७४ अनुसार विषयगत सहकारी संस्था दर्ता गर्न नयाँ प्रवधान :

- ◆ कम्तीमा तीस जना नेपाली नागरिकहरू आपसमा मिली विषयगत वा बहुउद्देशीय सहकारी संस्था गठन गठन सन्तोषन।
- ◆ तर महानगरपालिका र उपमहानगरपालिकाको क्षेत्रभित्र बचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने संस्था गठन गर्दा कम्तीमा एकसय जना ने पाली नागरिकहरूको सहभागिता हुँमर्ने व्यवस्था रहेको छ।

- ◆ संस्था गठन गर्दा एक परिवार एक सदस्यका दरले उल्लेखित संख्या पुगेको हुनुपर्नेछ। तर संस्था दर्ता भइसकेपछि एकै परिवारका एकमन्दा बडी व्यक्तिले पनि सो संस्थाको सदस्यता लिन बाधा पर्नेछ।

- ◆ नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह वा त्यस्ता सरकार वा तहको अनुदान वा स्वामित्वमा सञ्चालित विद्यालय, विश्वविद्यालय वा संगठित संस्थाबाट परिश्रमिक पाउने पदमा बहाली रहेका कम्तीमा एक सयजना कर्मचारी, शिक्षक वा प्राध्यापकहरूले आपसमा मिली प्रवलित कानुन बोमेजिम दर्ता भएको आफ्नो पेशागत संगठनका आधारमा सदस्यता, प्रतिनिधित्व र सेवा सञ्चालनमा तोकिए बोमेजिमको शर्त बन्देजहरू पालना गर्नेगारी संस्था गठन गर्न सक्नेछ।

- ◆ अन्त्यमा, राज्यको पुर्नसंरचनासंग सहकारी क्षेत्र स्थानीय सरकार मातहतमा आएयता सहकारी संस्थाहरू बीच सहकार्य तथा एकै खाले विषयगत तहको अधिकारको सूची अन्तर्गत सहकारी संस्था दर्ता, क्षेत्र विस्तार तथा अनुगमनमा खाली चासो देएको भने पाइन्दैन। तर, स्थानीय तहहरूले सहकारी क्षेत्रको विकास तथा अनुगमनमा खासै चासो देएको भने पाइन्दैन। संस्थाहरू थिएरसो नीतिगत तथा कार्यागत समस्या र चुनौतिहरू पनि थपिदै गएका छन्। विषयगत सहकारीहरूको आ आफ्नै खालका समस्या र चुनौतिहरू छन्, जसलाई समयमै सम्बोधन गर्न स्थानीय सरकारहरूले कार्यपालिकामा एउटा छुट्टै सहकारी विकास शाखा स्थापना बाँकी ४ पेजमा

बाँकी ४ पेजमा

भौतिक दुरी कायम गरी कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट आफू पनि बच्नै र असलाई पनि बच्नै।

- : जनहितका लागि :-

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

वारुण यन्त्र, लहान	०३३-५६३१११५
ईलाका प्रहरी कार्यालय, लहान	०३३-५६०१५५५
ईलाका प्रशासन कार्यालय, लहान	०३३-५६०२६६६
जिट्राफिक क	

